

УДК 415.411.12=833

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СЛОВОТВІРНОЇ СЕМАНТИКИ
“ВИКОНАВЕЦЬ ДІЇ” ЗА УЧАСТІ КОНФІКСАЛЬНИХ МОРФЕМ**

С. В. Воронай, канд. філол. наук, доцент;
Сумський державний університет,
вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007, Україна.
E-mail: voronaj@gmail.com

У статті досліджуються особливості формування загальної словотвірної семантики “виконавець дії” за допомогою конфіксальних формантів. Конфіксальні іменники розглядаються в межах лексико-словотвірних значень, які вони реалізують. Показується специфіка використання кожного афікса у складі аналізованих дериватів, їх вплив на сферу функціонування таких похідних.

Ключові слова: словотвірне значення, конфікс, дериват, формант, семантика.

Сучасна лінгвістика чимало уваги приділяє вивченню номенклатури дериваційних засобів української мови, їх походженню та функціонуванню. Такий інтерес продиктований не тільки бажанням визначити словотвірну структуру слова, а й з'ясувати потенційні можливості тих чи інших словотворчих формантів, що має неабияку вагу для досліджень в галузі неології, комунікативної лінгвістики, психолінгвістики.

Як словотворчий засіб конфікс вже декілька десятиліть є об'єктом наукових студій. Лінгвістичні розвідки, присвячені питанням конфіксації, велися в роботах як вітчизняних, так і зарубіжних мовознавців: П. І. Білоусенко, Н. Ф. Клименко, І. О. Іншакової, К. А. Качайло, О. В. Меркулової, Л. М. Стовбур, А. А. Амінової, Е. А. Балаликіної, В. М. Маркова, Г. О. Ніколаєва, С. Х. Одінцової, М. К. Пишкало, В. П. Стариніна, С. Х. Чекменьової, П. П. Шуби. Предметом розгляду були як окремі форманти (їх історія, особливості функціонування), так і цілі словотвірні підсистеми, утворювані цими морфемами. Однак, можна стверджувати, що на сьогодні вивчені не всі аспекти конфіксального словотворення, зокрема питання формування та реалізації словотвірної семантики в окремих словотвірних полях висвітлені принагідно, що і визначає **актуальність** нашої роботи.

Конфіксальні морфемні характеризуються не тільки своєю структурною організацією, а й специфічністю формування словотвірного значення дериватів. Саме цьому аспектові наукової проблеми і присвячене наше дослідження.

Метою статті є вивчення особливостей формування та реалізації словотвірного значення “виконавець дії” за допомогою конфіксальних морфем.

Об'єктом дослідження є словотвірна семантика “виконавець дії”, сформована конфіксальними морфемами.

Предметом виступають конфіксальні форманти, що беруть участь у формуванні та реалізації словотвірного значення “виконавець дії”.

Для досягнення мети вбачаємо за необхідне виконати ряд **завдань**, а саме:

- з'ясувати загальний інвентар конфіксальних формантів, що беруть участь у творенні загальної словотвірної семантики “виконавець дії”;
- виявити роль кожного форманта у формуванні лексико-словотвірних значень в межах загальної словотвірної семантики;
- показати функціональні відмінності морфем.

Загальне словотвірне значення “виконавець дії” формується за допомогою конфіксів **по-...-ник, по-...-чик, по-...-щик, по-...-ець, на-...-ень, по-...-ач, по-...-ир, по-...-ар, по-...-атар, по-...-в, по-...-чик, при-...-ник, по-...-йл(о), по-...-йк(о), до-...-ник, до-...-ець, спів-...-ник, спів-...-ець, спів-...-ач, спів-...-ень, спів-...-ель, со-...-ець, со-...-ель, з-...-ець, під-...-ач, ви-...-ач, о-...-ак(а), па-...-в(а), пере-...-ник, по-...-ун, про-...-ак(а), про-...-в(а), по-...-ай, по-...-ак(а), за-...-в(а), пере-...-в(а), о-...-ник, о-...-ич, об-...-ник, за-...-ух(а), по-...-чк(а), по-...-ниц(я), по-...-в(а), по-...-унк(а), по-...-к(а), по-...-уц(я), за-...-йк(о), не-...-в, не-...-в(а), не-...-ак(а), не-...-ашк(а), без-...-в(а)**. Згадані форманти творять найменування осіб як за функціональною, так і за атрибутивною дією.

Назви осіб за функціональною дією.

1. Лексико-словотвірне значення особи, яка виконує певну дію, названу мотивуючою основою, реалізують афікси **по-...-ник, по-...-щик, по-...-ець, на-...-ень, по-...-ач, по-...-ир, по-...-ар, по-...-атар, при-...-ник, по-...-в, по-...-чик, по-...-йл(о), по-...-йк(о), до-...-ник, до-...-ець, з-...-щик**. Згадані конфікси творять переважно найменування чоловіків за сталим або тимчасовим заняттям, обов'язками тощо.

Домінантною формою вираження функції діяча є афікс **по-...-ник**, наприклад: *позолотник* [8, VI, с. 825] “фахівець з золотіння”; *побережник* [8, VI, с. 610] “лісовий сторож” (<*берегти*), [9, с. 109] “об'їждчик”; *порубник* [8, VII, с. 293] “той, хто самовільно рубає ліс, дерева” (рідше з цим значенням вживається *порубщик* [10, IV, с. 211] з конфіксом **по-...-щик**); *порятівник* [8, VII, с. 304] “той, хто рятує або врятував кого-небудь; рятувальник” (<*рятувати*, хоча, можливо, це суфіксальний іменник від *порятувати* або десубстантивний префіксальний дериват від *рятувальник*); *помирник* [11, I, с. 200] “той, хто проводить межу (<*міряти*); *потішник* [II, с. 234] “той, хто втішає”; *попратник* [12, с. 798] “прибиральник” (<рос. *прятать* “ховать”); *покупник* [12, с. 555] “той, хто купує що-небудь; покупець”; *пожертвенник* [13, III, с. 149] “той, хто жертвує”. Більшість дериватів зі згаданим формантом вживається в сучасній мові, однак є серед них застарілі слова (*побережник, помирник, попратник, покупник*).

Архаїзм *покупник* має однокореневий синонім з конфіксом **по-...-ець** *покупець* [8, VII, с. 55], який уживається в сучасній мові. Можливо, вибір постпозитивного компонента форманта **по-...-ець** зумовлений впливом суфікса **-ець** у похідному *продавець*, який є семантичним корелятом до *покупець*. Окрім того, афікс **по-...-ець** превалює в тих дериватах, де наявна сема пасивної фізичної дії, наприклад: *помолець* [8, VII, с. 132] “той, хто привіз до млина молоти зерно”.

На базі дієслова *купувати* за участю форманта **на-...-ень** утворилося застаріле *накупень* [14, с. 407], яке, порівняно з попередніми однокореневими дериватами, має вужчу семантику: “людина, яка купує собі посаду або духовний сан”.

Згадане лексико-словотвірне значення притаманне дериватам з конфіксом **по-...-ач**, які різняться особливостями вживання, наприклад: діалектне *потіпач* [8, VII, с. 411] “робітник, який займається тіпанням волокна”; застаріле *покликач* [8, VII, с. 31] “особа, що привселюдно оголошувала що-небудь, сповіщала про щось”.

Похідні *поводир* “той, хто водить кого-небудь (переважно сліпого), указує комусь дорогу”; *поводар, поводатар* [8, VI, с. 687] “те саме, що поводир” є однокореневими

синонімами, утвореними за участю синонімічних формантів **по...-ир, по...-ар, по...-атар**. Реалія, позначувана цими дериватами, зникла на початку ХХ століття, тому згадані іменники належать до історизмів.

Використання конфіксів **по...-в, по...-чик, при...-ник, по...-йл(о), по...-йк(о)** для творення слів цієї лексико-словотвірної групи обмежене вузькими рамками спеціальної термінології та сферою вживання, наприклад: *повар* [8, VI, с. 635]; *посадчик* [8, VII, с. 309] “назва однієї з спеціальностей робітників вугільної промисловості, що працюють у шахті”; *прислужник* [8, VII, с. 25] “той, хто служить, виконує обов’язки слуги у когось; слуга”; “слуга у монастирі, церкві тощо; служба” (<*служити*, однак можлива мотивація дієсловом *прислужувати*, тоді це – суфіксальна структура); *помотайло* [15, III, с. 300] “намотчик” (<*мотати*); *полотайко* [15, III, с. 281] “той, хто ремонтує взуття”. Останні два деривати стилістично марковані: *помотайло* має знижене стилістичне забарвлення, *полотайко* набуває іронічного, жартівливого відтінку в значенні.

Конфікс **по...-йк(о)** також входить у структуру застарілого *подаруйко* [16, с. 189] “той, хто дарує що-небудь”.

Рідковживаними для творення слів цієї лексико-словотвірної групи є синонімічні конфікси **до...-ник, до...-ець**: *дорадник* [8, II, с. 376] “той, хто дає поради кому-небудь”; *дорадець* [16, с. 960]. Деривати різняться ступенем архаїчності, однак, у сучасній мові активніше використовується суфіксальне *порадник* з ідентичним значенням.

Конфікс **з...-щик** виокремлюється в структурі застарілого *звощик* [8, III, с. 498] “візник”.

2. Лексико-словотвірне значення особи, яка виконує якусь дію разом з кимось, притаманне структурам з конфіксами **спів...-ник, спів...-ець, спів...-ач, з...-ець**.

Формант **спів...-ник** представлений найбільшою кількістю твірних основ: *співбесідник* [8, IX, с. 516]; *співрозмовник* [8, IX, с. 520]; *співтрапезник* [8, IX, с. 520] “той, хто трапезує, їсть за одним столом разом із ким-небудь”; *співпрацівник* [8, IX, с. 519]; *співробітник* [8, IX, с. 519]; останній дериват має дещо розширену семантику, він позначає також особу, що працює в якійсь установі, службовця; посаду працівника науково-дослідної установи, а також особу, що обіймає цю посаду. Сюди ж належать застарілі іменники *співнідписник* [9, с. 154] “поручитель на векселі”; *співтрудоваць* [11, II, с. 187] “той, хто трудиться разом з кимось”; *співстоловаць* [11, II, с. 185] “співтрапезник” (<*столовувати*).

Рідше для творення слів зі згаданою семантикою використовуються конфікси **спів...-ець, спів...-ач**: *співрозмовець* [8, IX, с. 520] “те саме, що співрозмовник”; *співвидавець* [8, IX, с. 516] “той, хто видає друковані твори разом із ким-небудь”; *співтворець* [8, IX, с. 520]; *співдоповідач* [10, V, с. 434] “той, хто доповідає разом з ким-небудь”. Серед досліджуваних похідних чимало полімотивованих структур, наприклад: *співробітник, співпрацівник, співвидавець, співтворець, співпоручник, співдоповідач* можна кваліфікувати і як префіксальні деривати від *робітник, працівник, видавець* тощо.

Тотожну словотвірну семантику має застарілий дериват з конфіксом **з...-ець** *зділець* [17, с. 292] “той, хто щось робить разом з кимсь” (<*ділати* “робити”).

Назви осіб за характеризуючою дією.

3. Значення особи, яка є носієм процесуальної ознаки, названої мотивуючим словом, мають похідні іменники з конфіксами **по...-ач, під...-ач, ви...-ач, о...-ак(а), па...-в(а), пере...-ник, по...-ун, про...-ак(а), про...-в(а), за...-в(а), пере...-в(а), о...-ник, о...-ич, об...-ник, за...-ух(а), по...-йк(о), по...-чк(а), по...-ниц(я), по...-в(а), по...-унк(а), по...-к(а), по...-уц(я), за...-йк(о)**.

3.1. Конфікс **по...-ач** творить найменування людей, процесуальна ознака яких указує на тип стосунків: *побігач* [8, VI, с. 614] “особа, що виконує незначні доручення, робить дрібні послуги кому-небудь, бігаючи, ходячи кудись” (порівняйте застаріле *побігачь* [18, с. 285] “бродяга” – назва за соціальним станом); *полигач* [8,

VII, с. 67] “помічник, спільник у яких-небудь діях” (<лигатися “заводити знайомство, дружбу”, не виключено, що це суфіксальний іменник, який мотивується дієсловами *злігатися, полигатися*); *послугач* [8, VII, с. 342] “слуга, служниця”; *поштуркач* [8, VII, с. 490] “попихач; той, хто служить де-небудь, у кого-небудь як виконавець дрібних доручень” (<штуркати “штовхати”); *полізач* [8, VII, с. 67] “підлабузник”; *послухач* [8, VII, с. 344] “той, хто слухає кого-небудь, виконує чиюсь волю”. Серед дериватів з конфіксом **по-...-ач** є слова розмовного стилю (*побігач*), регіоналізми (*послугач, поштуркач*), емоційно забарвлені слова (*полізач, полигач*), архаїзми (*послухач*).

Ідентичне лексико-словотвірне значення мають деривати з конфіксом **під-...-ач**: *підпомагач* [8, VI, с. 485] “особа, яка допомагає іншій особі звичайно у здійсненні поганих, злочинних намірів” (<помагати), *підбрехач* [с. 400] “той, хто допомагає іншому брехати” (<брехати). Зауважимо, що обидва деривати, очевидно, можна розглядати як префіксальні похідні від *помагач, брехач* або суфіксальні від *підпомагати, підбрехувати*. Хоча в останньому слові базова семантика поєднується із вторинною. Іменники *підпомагач, підбрехач* мають негативний відтінок у значенні, уживаються в розмовному стилі. У похідному *підбрехач* спостерігається звуження семантики: Словник мови творів Квітки-Основ’яненка, крім згаданого, фіксує й інше значення деривата “другий староста в обряді сватання”.

Схоже лексико-словотвірне значення виражає застарілий іменник з конфіксом **ви-...-ач** *вислухачь* [19, с. 457] “той, хто слухає кого-небудь”. Однак цей дериват може сприйматися мовцями і як суфіксальний від дієслів *вислухати* або *вислуховувати*.

3.2. Назви осіб, процесуальна ознака яких визначає їхню поведінку, утворилися формантами **о-...-ак(а), па-...-о(а), пере-...-ник, по-...-ун, про-...-ак(а), про-...-о(а)**. Це переважно розмовні похідні, наприклад: *опияка* [8, V, с. 711] “п’яниця” (<п’ю < пю); *пажера* [8, VI, с. 14] “ненажера”; *пересмішник* [8, VI, с. 282] “той, хто любить висміювати або смішити кого-небудь”; *пострибун* [8, VII, с. 380] “той, хто часто стрибає, не сидить на місці спокійно”; *пропіяка* [20, с. 139] “п’яниця”; *прожера* [21, с. 529] “ненажера”. Сюди ж належать архаїзми з конфіксами **по-...-ай, по-...-ах(а)**: *полежай* [16, с. 403] “лінива людина”; *полежаха* [16, с. 411] “те саме, що полежай”. Іменники *пропіяка, опияка; пажера, прожера; полежай, полежаха* утворюють пари однокореневих словотвірних синонімів. Деривати перших двох пар – абсолютні словотвірні синоніми; похідні *полежай, полежаха* тотожні за значенням і сферою вживання, але різняться граматичним значенням: *полежаха* – іменник спільного роду.

За участю конфіксів **за-...-о(а), пере-...-о(а)** утворилися архаїзми *заволока* [8, III, с. 59] “зайда, заброда” (<волочитися); *перебреха* [8, VI, с. 130]; *забреха* [16, с. 119] “той, хто бреше”. Останні два похідні мотивуються дієсловом *брехати*, проте їх можна кваліфікувати і як нульсуфіксальні структури від *забрехатися, перебрехати*. Згадані похідні мають граматичне значення спільного роду, яке посилює пейоративну семантику основи.

Конфікси **о-...-ник, о-...-ич, об-...-ник** творять найменування осіб, поведінка яких є загалом негативною: *огудник* [12, с. 96] “той, хто гудить, ганить кого-, що-небудь” (<гудити); *огудич* [16, с. 1093] “огудник”; *облудник* [8, V, с. 108] “нещира лицемірна людина”; [18, с. 253] “спокусник” (<блудити або облудний). Негативна семантика створюється за рахунок значення мотивуючих основ.

З формантом **за-...-ух(а)** вживається регіоналізм *замелюха* [13, II, с. 52] “базіка, брехун” (той, хто *меле* “говорить дурниці”).

З конфіксом **по-...-йк(о)** функціонує стилістично маркований іменник *поцілуйко* [8, VII, с. 461] “той, хто любить цілуватися”, який уживається в розмовному стилі як жартівливе слово.

До цієї лексико-словотвірної групи належать деривати жіночого роду з конфіксами **по-...-чк(а), по-...-ниц(я), по-...-о(а), по-...-унк(а), по-...-к(а), по-...-уц(я)**, які диференціюються за сферою поширення і ступенем архаїзації. Серед них:

діалектизми *пожахачка* [8, VI, с. 771] “боягузка”; *посидільниця* [8, VII, с. 319] “ледащиця”; *поволока* [13, III, с. 140] “повія” (<*волочитися*); *побігунка* [13, III, с. 133] “побігайка”; розмовне *побігайка* [8, VI, с. 614] “людина, яка довго не затримується на одному місці; непосида”; застаріле *побігуця* [16, с. 524] “непосида”.

Похідні *побігайка*, *побігуця*, *побігунка* – однокореневі словотвірні синоніми. Іменник *посидільниця* вживається також у літературній мові зі значенням “доглядальниця” і позначає особу за сталим чи тимчасовим заняттям.

3.3. Конфікс **за-...-йк(о)** виокремлюється в структурі регіоналізму *загорюйко* [13, II, с. 22] “чоловік, що заробляє собі на прожиток важкою працею” (<*горювати*). Дериват називає особу за процесуальною ознакою, яка вказує на спосіб життя.

4. Лексико-словотвірне значення особи, у якій заперечується процесуальна ознака, названа мотивуючим словом, реалізують деривати, утворені за участю форманта **не-...-ѳ, не-...-ѳ(а)**, наприклад: *небій* [8, V, с. 248] “безстрашна людина” (<*не боятися*); *недвиґа* [8, V, с. 283] “нерухома істота” (<*не двигатись*); *нелюб* [8, V, с. 332] “чоловік, якого не любить жінка” (<*не любити*, можлива мотивація прикметником (*не*)*любий*); *невара* [15, II, с. 537] “погана господиня, яка не вмє варити їсти”; *немола* [15, II, с. 551] “той, хто не молиться”; *нестула* [15, II, с. 559] “невміла людина, нездатна до найпростішої справи” (<*не стулити*); *нетопя* [с. 560] “жінка, яка не топить печі”; *нероб* [22, с. 15] “ледацюга”; *непослух* [22, с. 213]; *немовля* [8, V, с. 338] (<*мовляти* “говорити”); *неук* [8, V, с. 398] “нетямуща, недосвідчена, мало знаюча людина” (мотивується дієсловом *учитися* з відтворенням давнього, чергування *к-ч*), дериват поширений у розмовному стилі, раніше вживався у значенні “неосвічена, неграмотна людина”; *нечепура* [21, с. 31] “неохайна людина” (<*чепуритися*). Сюди ж належать застарілі іменники: *нерозчова* [18, с. 243] “недогадливий” (<*розчовати* “розсудити, розмислити”); *нескреба* [14, с. 415] “нечесана людина” (<*скребити* “чесати”); *нетяга* [16, с. 74] “бідняк” (<*не тягти*); *нетягъ, нетяга* [16, с. 18] “нещасливець”. Останні деривати мають метафоризоване значення. Згадана семантика реалізується в діалектному *нетямаха* [13, II, с. 366] “людина, що нічого не тямить” з конфіксом **не-...-ах(а)** (пор. літературне *нетяма*). Майже всі деривати (крім *немовля*, *неук*) мають значення спільного роду, яке посилює негативну семантику основи.

До цієї групи належить регіоналізм жіночого роду з конфіксом **не-...-ашк(а)**: *нелипашка* [13, II, с. 362] “та, що не вмє ліпити”.

5. Лексико-словотвірне значення особи, у якій відсутня процесуальна ознака, названа мотивуючим словом, виражає поодинокий іменник *безріка* [16, с. 537] (<*ректи* “говорити”), афікс **без-...-ѳ(а)**.

6. Лексико-словотвірне значення особи, яка разом з іншою особою є носієм процесуальної ознаки, позначеної мотивуючим словом, надають похідним конфікси **спів-...-ець, спів-...-ень, спів-...-ель, спів-...-ач, со-...-ець, со-...-ель**. Похідні з формантами **спів-...-ець, со-...-ець, со-...-ель** абсолютно тотожні за семантикою, пор.: *співмешканець* [8, IX, с. 518] “той, хто мешкає разом з кимсь”; *соживець* [16, с. 961] “те саме, що співмешканець”; *сожитель* [16, с. 963]. Зараз у мові активно функціонує лише *співмешканець*.

До цієї лексико-словотвірної групи належить рідковживаний іменник *співучень* [8, IX, с. 521] з конфіксом **спів-...-ень** та застаріле *співмучень* [11, II, с. 185]. Сюди ж відносяться архаїзми з афіксами **спів-...-ель, спів-...-ник**: *співзнатель* [23, II, с. 901]; *співнаслідник* [23, II, с. 901]; *співпоручникъ* [11, II, с. 183] “співпоручник” (<*поручити(ся)*); *співстаранник* [24, с. 250] “конкурент” (<*старатися*).

Ідентичне словотвірне значення мають юридичні терміни, утворені за участю форманта **спів-...-ач**: *співнаймач* [8, IX, с. 518] “особа, що наймає кого-, що-небудь разом із кимсь”; *співвідповідач* [8, IX, с. 517] “особа, що є відповідачем у якій-небудь справі разом з кимсь”. Сюди ж належить застаріле *співволоділець* [25, с. 186] “співвласник” з конфіксом **спів-...-ець**.

Майже всі деривати цієї групи (крім *соживець*, *співстаранник*, *співволоділець*, *співзнатель*) – полімотивовані структури. Їх можна розглядати і як префіксальні

утворення від суфіксальних віддієслівних іменників *мешканець, житель, учень, мучень, наслідник, поручник, наймач, відповідач*.

Висновки. Джерела нової української мови фіксують велику кількість конфіксальних дериватів із загальним словотвірним значенням “виконавець дії”. Похідні творяться за участю різноструктурних конфіксальних формантів, кожен з яких формує окреме лексико-словотвірне значення. Інколи для вираження певної лексико-словотвірної семантики залучаються різні афікси. Дистрибуція цих морфем виявляється через сферу функціонування похідних, активність чи пасивність вживання, їхнє стилістичне забарвлення. Очевидним є те, що кожен конфікс займає своє місце в системі конфіксального словотворення іменників, яка є вагомим складником афіксальної дериваційної системи української мови.

THE PECULIARITIES OF FORMATION OF DERIVATIVE MEANING “HE, WHO IS ACTING” WITH THE HELP OF CONFIXAL MORPHEMS

S. V. Voropaj,

Sumy State University,

2, Rymskogo-Korsakova St., Sumy, Ukraine, 40007.

E-mail: voropaj@gmail.com

The peculiarities of formation of common derivative semantic “he, who is acting” with the help of confixal formants has been studied in the article. The confixal nouns have been studied within lexical and derivative semantic which they realize. The specific of using of each affix in the structures of analyzed derivatives, their influence on the functional sphere of the derivative words have been demonstrated.

Key words: *derivative meaning, confix, derivat, formany, semantic.*

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ЗНАЧЕНИЯ “ИСПОЛНЯЮЩИЙ ДЕЙСТВИЕ” ПРИ УЧАСТИИ КОНФИКСАЛЬНЫХ МОРФЕМ

С. В. Воронай,

Сумский государственный университет,

ул. Римского Корсакова, 2, г. Сумы, 40007, Украина.

E-mail: voropaj@gmail.com

В статье исследуются особенности формирования обшей словообразовательной семантики “исполняющий действие” при помощи конфиксальных формантов. Конфиксальные имена существительные рассматриваются в пределах лексико-словообразовательных значений, которые они реализуют. Показывается специфика использования каждого аффикса в составе анализируемых дериватов, их влияние на сферу функционирования производных.

Ключевые слова: *словообразовательное значение, конфикс, дериват, формант, семантика.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білоусенко П. І. До питання про конфіксальне словотворення / П. І. Білоусенко, Л. І. Кучеренко, Л. М. Стовбур // Вісник Запорізького державного університету. Філологічні науки. – 2001. – № 3. – С. 32–36.
2. Воронай С. В. Система конфіксального творення іменників в українській мові XIX-XX ст. : дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 / Воронай Світлана Валеріївна. – Запоріжжя, 2001. – 248 с.
3. Горпинич В. О. Морфологія української мови : підручник для студентів вищих навчальних закладів / В. О. Горпинич. – К. : ВЦ “Академія”, 2004. – 336с.
4. Загнітко А. П. Теоретична граматики української мови : Морфологія. Синтаксис / А. П. Загнітко. – Д. : Тов. “ВКФ” БАО, 2011 – 992 с.
5. Карпіловська С. А. Конструювання складних словотворчих одиниць (на матеріалі української мови) / С. А. Карпіловська. – К. : Наукова думка, 1990. – 156 с.
6. Нариси з історії українського словотворення (іменникові конфікси) / П. І. Білоусенко, І. О. Іншакова, К. А. Качайло та ін. – Запоріжжя-Кривий Ріг : ТОВ “ЛПС” ЛТД, 2010. – 480 с.
7. Тихонов А. Н. Множественность словообразовательной структуры слова в русском языке // Русский язык в школе. – 1970. – № 4. – С. 83-88.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

8. Словник української мови : у 11 т. / гол. ред. І.К.Білодід. – К. : Наукова думка, 1970 – 1980.
9. Дорошенко М. [Російсько-українській] Словник ділової мови [термінологія та фразеологія]. [Проект] / М. Дорошенко, М. Станіславський, В. Стрешкевич. – Харків – Київ : Держ. вид-во України, 1930. – 248 с.
10. Ніковський А. Українсько-російський словник / А. Ніковський – К. : Вид-во “Горно”, 1926. – 864 с.
11. Тимченко С. Русско-малоросійський словар / С. Тимченко. – К. : Типографія Імператорського ун-та, 1897-1899. – Т. I. – 307 с.; Т. II. – 267 с.
12. Ізюмов О. Російсько – український словник / О Ізюмов. – Харків – Київ : Держ. вид-во України, 1930. – 904 с.
13. Чабаненко В. А. Словник говірок Нижньої Наддніпряниці : у 4 т. / В. А. Чабаненко. – Запоріжжя : ЗДУ, 1992.
14. Закревський М. Старосветский бандуриста. Кн. 3. – Словарь малороссийскихъ идиомовъ / М. Закревський. – М. : Въ университетской типографіи, 1861. – С. 245 – 624.
15. Словарь української мови : у 4 т. / [збір. ред. журн. “Києв. старина”, упорядковував, з дод. власн. матеріалу, Б.Грінченко]. – К., 1907 – 1909.
16. Уманець М. Словарь російсько-український : у 2 т. / М. Уманець, А. Спілка. – Львів : Друкарня тов. ім. Шевченка, 1893. – Т. I. – 270 с. Т. II. – 286 с.
17. Яворницький Д. Словник української мови / Д. Яворницький. – Катеринослав : Слово, 1919. – Т. I. – 342 с.
18. Білецький-Носенко П. Словник української мови / [підготував до видання В.В.Німчук]. – К. : Наукова думка, 1966. – 424 с.
19. Дзендзелівський Й. О. Словник української мови Я. Ф. Головацького / Й. О. Дзендзелівський, Зузана Ганудель // Науковий збірник Музею української культури у Свиднику № 10. – Пряшев : Братиславське словацьке педагогічне видавництво, 1982. – С. 136 – 204.
20. Маньківський В. Практичний українсько-російський словник для читачів “Робочої газети” та газети “Пролетар” / В. Маньківський, М. Щербак. – Київ – Харків, 1929. - 276 с.
21. Російсько-український словник АН УРСР / [ред. М.Я. Калинович]. – М. : Держ. вид-во іншомовних і національних словників, 1948. – 800 с.
22. Сабалдир Г. О. Практичний російсько-український словник / Г. О. Сабалдир – К. : Видавниче товариство “Час”, 1926. – 436 с.
23. Желехівський Є. Малорусько-німецький словар : у 2 т. / Є. Желехівський, С. Недільський. – Львів: Друкарня. тов. ім.Шевченка, 1886. – 1117 с.
24. Дубровський В. Словник українсько-російський / В. Дубровський. – К. : Видавниче товариство “Час”, 1909. – 318 с.
25. Словник російсько-український правничої мови. – К. : Держ. вид-во України, 1926. – 227 с.

Надійшла до редакції 10 червня 2014 р.